

MÅNEDSBLADET

Glemmer du

Sommerglæder

Nr. 6 – juni/juli 2002

Tårnby Kommune - Lokalhistorisk Samling

Forsideillustration:

Børn fra Kastrup, 1929.

Bagest fra venstre:

1. række: Elly Poulsen

2. række: ?, Edith Frederiksen, Christian Jensen, Rigmor, Inga Olsen.

3. række: Eline Olsen, Alice Helmersen, Ellen Frederiksen.

Siddende forest: Emma Frandsen

I denne udgave af "Glemmer du" er der hentet inspiration fra:

Karl Pedersen: Lillebror fra Saltværksvej (utrykt manuskript)

Grete Cornelia Corneliusen: Barndomserindringer (utrykt manuskript)

ISSN 1397-5412

Glemmer du er udgivet af: Tårnby Kommune - Lokalhistorisk Samling

Skrevet og redigeret af: Inger Kjær Jansen

Layout: Vicky Bonde

Sommerglæder

I dag er det almindeligt, at familien drager af sted på sommerferie sammen enten i Danmark eller i udlandet. Sådant har det ikke altid været, de kortere ferier, men vel først og fremmest økonomien, satte grænser for disse udfoldelser. Men børnene fandt selv på råd for at fordrive skoleferien på en hyg-

gelig og sjov måde. Læs selv her i det følgende.

Uddrag af Karl Pedersens (f. 1919) "sommerglæder" fra hans erindringer "Lillebror fra Saltværksvej – barndom og ungdom i Kastrup".

Børn fra Kastrup, ca. 1920.

Bageste række fra v: Hansen, Karen Haack, Hansen, Inger Schakow, Emil.
 Mellemste række: ?, ?, Rosita Christoffersen, Helga Kristensen, Martha Pedersen,
 Kathrine Larsen, Viola Wetsel, Ales Larsen.
 Foreste række: Julle Hansen, ?, ?, ?, Pedersen?Pedersen, ?, ?.

Sankt Hans Aften

Det blev midsommer, St. Hans. Det store bål var som regel på stranden, ud for Engmarken. Af-fald og skrammel var i de seneste uger kastet på pladsen. Et par ynglinge fik fat i en let hestevogn men uden heste. Så kørte vi ud til Syren, hvor vi fik masser af beskadigede syrekurve, emballage fra de store glasballoner. Højt læs, toplæs, det skulle surres rigtigt, og så gik det tilbage ad strandvejen, drenge på begge sider af trækstangen, på siderne af vognen kunne man nærmest holde lidt fat og markere tilhøret, resten af ungerne skubbede bagpå i en lang hale, og så sang vi i fuldt løb:

*Påen, påen, pån igen,
Nu kommer amagersprøjten hjem,
Påen, påen, pån igen,
Nu kommer amagersprøjten hjem!*

Kurvene blev væltet af, på ny stablet, ud og hente nyt læs på samme melodi, måske flere gange, til sidst blev kurvene kastet op på toppen af bunden. Den var meget høj. Og øverst heksen på en eller anden måde.

Så fattede det af – om aftenen. Funkerne fløj med vestenvinden

ud over vandet, de mange mennesker skuttede sig i køligheden, men vi frøs ikke ved bålet. Midsommervisen blev måske sunget, jeg er ikke helt sikker. Næste dag gik vi og rodede med pinde i gløderne. Hvad ville vi finde? Tidsfordriv.

Udflugter

Sommeren var stranden. Og udflugterne, mest med D.U.I. I ungdomshjemmet og et par steder i byen blev slået en seddel op:

*På søndag tur til
Husum Møllekro.
Madpakke og 50 øre medbringes
Der mødes ved stadsporten
kl. 10.*

Stadsporten var porten til Kastrupgårds have udfør Alleen.

Vi kom af sted, kunne vel være 50-75 stykker og nogle voksne, vi gik i en lang kolonne, forrest en voksen og hornorkestret med trommer, stortrommen bum-bum-bum, og fløjter, der spillede "Brødre lad våbnene lyne" og "Liflig fløjter Vælsklands nattergale" og mange andre. Bu Bu,

Familien Jacobsen på skovtur til Kongelunden i pinsen, 1920.

Fra venstre: Osvald Jacobsen, ?, ?, ?, ?, ?, ?, Købmand på Gl. Holm Arnold Jacobsen, Rest. Café Jacobshus Edmund Jacobsen, Amanda Jacobsen, Ernst Jacobsen.

Tykke-Henry, spillede basun, det gjorde Poul Petersen fra Corneliusmindevej også, ellers husker jeg ikke hvem, der spillede hvad. Der var også en dejlig tuba, jeg synes, det var Max Andersen, der havde den. Måske husker jeg fejl. Som regel blev nogle stykker af os pillet ud til at sælge blomster, mens vi marcherede, forårsblomster eller høstblomster og sådan noget, små blomster af papir med en nål til reversen, vi løb ved siden af kolonnen og falbød blomsterne til de forbipasserende som

en støtte til foreningens økonomi. Vores eget kontingent var lille, uden at jeg kan huske hvor meget. Vi marcherede ad Kastrupvej til sporvognen, det var linie 5's endestation ved Sundby Vandtårn, der nu er revet ned, men altså krydset ved Øresundsvej. Sporvognen kørte lige til Møllekroen, hvor vi legede i krohaven og på fæstningsterrænet, spiste madpakken, hvortil vi fik en sodavand og så hjemtur samme vej henad aften.

De gamle sporvogne kunne jeg lide at fortælle om en anden gang, men kunne turene om sommeren blive med en skovvogn var det endnu herligere, altså nogle bivogne var helt åbne, lange sæder af træ, tværs over hele vognen, indstigning fra et langt udvendigt trin til hvert sæde for sig, blot en læderrem markerede lukningen – og der var så tag over hele herligheden.

Klampenborg eller Tivoli var andre mål og en gang var vi i Hareskoven, også Frederiksværk besøgte vi engang, jeg vandt en lysedug i tombolaen der.

Mors veninder – både de lokale og ungdomsveninderne – kom med mellemrum på besøg, kaffeselskab. De lokale kendte jeg bedst, men ingen af dem var mundlamme, de fik sig ofte et godt grin, kunne jeg høre, og jyderne fortalte historier fra deres barndom, Marie Starcke skævede ned til mig, da hun fortalte om dengang, de fik fårenosser på slagteriet i Skive, ja små krukker har også øren, selv om det ikke så ud til det.

Jeg har også nogle gange måttet følges med min mor, når hun skulle til veninderne, en af dem var gift med en snedkermester på

kanten af Gentofte sø men skulle alligevel have et ret dybt guldfiskebassin i haven, som jeg skvattede i, heldigvis iført matrosbluse til søndagsbrug.

Æbleskud

Hos Pouri Otto Liebes Alle havde de et meget stort gråpæretræ, saftige og liflige frugter. De havde malede gulve, og vi fik fedtemad med ost. Alle dejlige lugte.

Hele vores frugtforsyning fik vi ikke ligefrem udleveret. Den måtte suppleres med æbleskud i haverne. Med en kammerat var jeg på skud i en have i Kristian den II, konen opdagede os og rendte efter os, hvorpå vi stak af, det bedste vi havde lært. Vi nåede ned i Otto Liebes Alle, hvor jeg mødte Bjarne fra Klitrose Alle, der kørte med sin dræsine og havde følge af et par andre. Stønnende fortalte jeg om æblerovet og flugten: ”..mine ben gik som trommestikker!” Bjarne hørte opmærksomt efter men var skeptiker: ”Lad os se, hvor hurtigt du kan løbe.” Ak ja, jeg und slog mig.

Børn fra Søvang Allé spiller "Kejsersens nye klæder". ca. 1950'erne

Sommerlege

Carl Olsen og jeg spillede fodbold i Volmer Kjærs Alle med den berømte tennisbold, men vi opnåede aldrig at blive solgt til Italien. I stedet løb vi på rulleskøjter på vejene, men helst på Amager Landevej foran Korsvejens Skole, hvor der ud for skolebygningen på ca. 100 m var lagt en fantastisk fin og glat asfalt over stenbroen for at tage larmen fra hestevognene. Det var nænsomt overfor de sarte skoleelever. Vi var de eneste, der løb der, fin, fin plads. Enkelte gange tog vi ind til Rådhuspladsen og

løb sammen med mange andre i Muslingeskallen, den bekendte skålformede lavning, der dengang var foran rådhuset. Det var også et opvisningssted for meget skrappe løbere. Dem hørte vi ikke til, men lidt variationer kunne vi da snørkle os igennem.

Lommepenge

Da jeg begyndte at få lommepenge, fik jeg 10 øre om ugen. Hver søndag formiddag stillede jeg hos min far, som trak pungen op af baglommen og overrakte mig – hed det ikke en blank tiøre? Det

varede nogle år såmænd, jeg husker nu ikke hvor længe. De rakte ikke forfærdig langt men kunne dog omsættes på forskellig måde, enten i Jægers kælderbutik i Enigheds Alle eller hos Vaddi-mor, fru Andersen, på Saltværksvej, hjørnet af Bøgevang. En Olly-Molly til 5 øre, lækker, eller en femøres muslingeis.

Også Carl Olsens mor supplerede omsætningsstederne, en gang imellem solgte hun is, muslinger og kræmmerhuse, bag havelågen, selvgjort i røremaskinens træk, dækket af en lille markise med dannebrogflag.

Penge, penge, enkelte kammerater havde budplads men mange af os skulle læse lektier og økonomien måtte klare sig. Om sommeren kunne jeg tjene lidt penge hos gartneren, 12-13 år gammel, som regel hos Oluf Kristensen ved at plukke jordbær. Sammen med de mange koner lå enkelte drenge på knæ i de lange jordbærrækker og skubbede kassen med de to papbakker foran sig. Fra kl. 4 morgen til kl. 9 eller måske til kl. 12. Det gav 50 øre i timen. Formand Madsen, i skjorteærmer og vest med falmede seleaftryk, vejede bakkerne af, når de var hentet af samlere,

En pause i jordbærplukningen på "Ny Kastrupgaard". Ca. 1950.

eller det var mester selv i samme antræk plus den bløde hat, der meget ofte kom og selv gjorde vejearbejdet.

Vi havde termoflaske med, kaffe og et stykke brød. Et enkelt toiletbesøg eller flere hvis jordbærerne var særlig saftige måtte der også være tid til, det foregik på det mest primitive sæt, et langt bræt med 7-8 pladser ved siden af hinanden over en gravet rende, omgivet af et let træværk. Og så var det endda beregnet til damer. Jordbærdamer. De var skægge at være sammen med, tykke og tynde, nogle af dem var lige så saftige som jordbærerne. Drengene måtte bare bøje nakken.

I august skar vi stiklinger, eller vi kunne komme en tur i drivhusene og bære møg ind i trækasser, det kløede på den nøgne overkrop. I tomathusene blev vi endda grønne over det hele. Det sidste år hos gartneren var det år, hvor jeg var oppe til realeksamen.

Grethe Cornelia Corneliussen er vokset op på en gård ved Amager Landevej. Højdepunktet for hende var at komme med på torvet.

Grete Corneliussen, 1951.

Torvøturen

“Torvøturen” var også noget “helt” for sig, det var bare det bedste i sommerferien. Jeg tror næsten jeg har været mest med, men måske er det bare indbildning. Det var pragtfuldt at sidde på bukken med far under armen for at holde sig fast, vi kørte med Max og Stella (hestene) og Max skulle altid rejse sig op på 2 ben inden vi kom ud af den lille brolagte gård, de var ovenikøbet “toppede”.

*Chrilles Jansen
med torvevogn på
Amager Landevej.
1949.*

Senere da Amager Landevej skulle asfalteres, og brostenene tages op (måske 1942) købte far nok til gårdspladsen, og brolægger Gerhard Weichel lagde dem i "chaussé" belægning, det var rigtigt flot!

Vi skulle meget tidligt op og far sagde altid enten, at jeg ikke kunne komme op kl. 5, eller at jeg ikke vidste, hvor man skulle tisse, udelukkende "drillerier" som far nu var, for vi måtte alligevel gerne komme med! Så gik jeg på besøg, stadig på det gamle Grønttorv, til Asger Bjerre, H.P. "Kærholm" Olsen, "Nøragersminde" og det var fars og mors venner, jeg fik en krone hvert sted. (Store dage når man kun er 6 år). Hvis det var

meget koldt, sendte far mig op i "Teknik" et værtshus, og spurgte hvad jeg kunne tænke mig? Kaffe, wienerbrød eller hvad? Lige med et fik jeg øje på noget, jeg ikke kendte, eller aldrig havde set smagt eller oplevet før i smagen: det var ferskrøget laks på franskbrød, med røræg og karse, men det kostede 2 kr. pr. stk. Dette blev måske min hofret livet igennem, for man kan lokke mig *meget, meget* langt for laks på alle måder.

Det drejer sig om at alle på torvet skal være på "plads" inden kl. 7 morgen, vi kørte hjemmefra med hestekøretøj ca. kl. 6, ikke meget over, men når klokken endelig blev 7 tændtes lampen, og salget

kunne begynde, ikke før! den slukkede kl. 9, når salget var slut.

Medens far handlede færdigt, og ventede på "Vander Hans", der kørte hestevognen væk fra stedet - Vander Hans fik 50 øre for dette - sad jeg og hørte på de mennesker, der sad omkring mig, jeg kendte mange eller de kendte mig! Så kom far endelig og syntes, jeg skulle have noget at varme mig på og bestilte kaffe, hvilket bestod af en "kæmpekop", hvor der skulle to hænder til at holde.

Men - da jeg hørte, de stadig i lemme råbte: "2 halve kaffe - 4 hele kaffe", sagde jeg til far, at det ville jeg også hellere have, fordi denne var alt for stor og for meget: Da blev der grinet højt af mig uden jeg dig forstod hvorfor (men senere gjorde jeg)!

Tjeneren var en sjov og frisk fyr, der satte sig ved bordet og troede han skulle holde grin med mig! Han sagde: Nå hvem er du så far til? hvortil jeg svarede (6 år) jeg er ikke far til nogen, men ham der (jeg pegede) "er min far". Far morede sig højlydt og sagde, man skulle stå tidligt op, for at rende om hjørner med mig.

Udflugter

Vi kunne også få nogle dejlige skovture om sommeren. Når det allerværste "ræs" var overstået, overtalte vi far til også at holde fri, og mor lavede "skovæskan" med alle "godbidderne", og i Tivoli. - Her må jeg lige indskyde et par bemærkninger der slet ikke kendes i dag. Vi cyklede til Thingvalla Alle, fordi der ved den gamle remise, linie 13, var "cykelstald" formedens 50 øre.

I Tivoli spiste vi til aften, prøvede karruseller, spilleautomater osv., for så til allersidst at gå i "Cirkus Schumann" til kl. 2.00, og når alt var forbi gav far en Taxa hjem, dette var noget af et højdepunkt.

Vi følte os som luksusmennesker, og havde haft en helt, helt skøn dag!

Lokalhistorisk Samling
ønsker vore
læsere en
god sommer.

Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til:

Lokalhistorisk Samling
Kamillevej 10
2770 Kastrup
Tlf. 32 46 05 45

Åbningstider:

Mandag	16.00 - 20.00
Tirsdag	12.00 - 16.00
Fredag	12.00 - 15.00

Lokalhistorisk Samling har desuden udstillinger på

Kastrupgårdssamlingen

**"Midt på Amager" og
 "Kastrup Glas"**

Åbent Tirsdag til søndag
 14.00-17.00
 Onsdag tillige
 14.00-20.00

Plyssen

Amager Strandvej 350:

**Permanente og
 skiftende udstillinger**

Åbent Lørdag og søndag
 13.00-16.00